

Sayın Başkan, Meclisimizin değerli üyeleri, Değerli basın mensupları, Odamızın Nisan ayı olağan Meclis toplantısına hoş geldiniz diyor, hepinizi şahsım ve yönetim kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

Geçen hafta IMF, Dünya Ekonomik Görünüm raporunu yayınladı. Rapor, dünya ekonomisinde büyümenin ivme kaybettiği tespitini yapmaktadır. IMF, dünya ekonomisi 2013 büyüme tahminini 0,2 puan düşürerek %3,3'e çekmiştir. Rapora göre Euro Bölgesi 2013'te binde 3 küçülecektir. IMF, gelişen ekonomiler için büyüme tahminini de 0,2 puan düşürerek %5,3'e, dünya ticaret hacmindeki büyüme tahminini de 0,2 puan düşürerek %3,6'ya çekmiştir. IMF'nin Türkiye için 2013 büyüme tahmini de %3,4'tür. Bu tahmin bizce kötümser bir tahmin değildir. Sanayi Üretiminde yılın ilk iki ayındaki artış hızı düşük kalmıştır. Yılın ilk iki ayında sanayide ciro endeksleri de reel olarak geçen yılın gerisindedir. Kapasite kullanım oranları yılın ilk dört ayında geçen yıldaki seviyelerinin gerisinde kalmıştır. Ekonomi, geçen yılın ilk çeyreğinde %3,3 büyümüştü. Eldeki veriler, bu yılın ilk çeyrek büyümesinin bunun gerisinde kalacağı yönündedir. Ayrıca net ihracatın büyümeye katkısının da bu yıl negatif olacağını hesaba katarsak %3,4 tahmini oldukça makul görünmektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

Mart sonunda üyelerimiz arasında gerçekleştirdiğimiz anket sonuçları Ankara sanayiinde Aralık ayına göre bir toparlanma olduğunu göstermektedir. Mart sonunda, Aralık sonuna göre artış belirtenlerin oranı üretimde %37'den %48,5'e, yeni siparişlerde %32'den %44'e ithalatta %19'dan %23'e, stoklarda %27'den %33'e yükselmiştir. Ankara sanayiindeki bu toparlanma kapasite kullanımında da kendini göstermiş, Aralık sonunda %59 olan ortalama kapasite kullanım oranı %61'e yükselmiştir. Ankara sanayiinde hem istihdamda hem de ücretlerde artış gözlemlenmektedir. Mart sonunda Aralık ayına göre istihdamda artış belirtenlerin oranı %17,5'ten %24'e, ücretlerde artış belirtenlerin oranı da %26'dan %55'e yükselmiştir. Ücret ayarlamalarının genellikle yıl başında yapıldığı için ücretlerdeki artışı normal karşılamak gerekir diye düşünüyorum. Ankara sanayiinde maliyetlerde ve fiyatlarda da artış gözlemlenmektedir. hammadde fiyatlarında artış belirtenlerin oranı %44'ten %53'e, ürün fiyatlarında %20'den %33'e çıkmıştır. Ürün fiyatlarındaki artışa talepteki artıştan çok maliyetlerdeki artışın neden olduğunu düşünüyorum. Çünkü, iç satışlarda artış belirtenlerin oranı Aralık sonuna göre bir değişim göstermemiş ve %41 olmuştur. Ankara sanayiinin ihracatı bir duraksama içindedir. Mart sonunda dış satışlarda artış belirtenlerin oranı %30'dan %29'a düşmüştür.

İhracatın toplam ciro içindeki payı ise %27 olmuştur. Özet olarak, Anket sonuçları Ankara sanayiinin Aralık sonuna göre daha iyi bir durumda olduğunu göstermektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

Serbest piyasa ekonomisinde fiyatlar arz ve talep tarafından belirlenir. Rekabet ne kadar yoğunsa fiyatlar da fırsat maliyetlerini o ölçüde doğru yansıtır. Piyasa rekabetten ne kadar uzaklaşır, tekelci bir hüviyet kazanırsa fiyatlar da yükselerek tekel kârlarına yol açar. Hepimizin çok iyi bildiği bu konuları açışımın nedeni TÜİK'in geçtiğimiz günlerde açıkladığı sanayi ve hizmet sektörlerinde yoğunlaşma istatistikleri. Yoğunlaşma istatistikleri bir sektörde en büyük 4 ya da 8 şirketin o sektördeki toplam cironun ne kadarını yaptığını gösteren istatistiklerdir. TÜİK, sanayi ve hizmet sektörlerindeki girişimleri 515 alt sektörde sınıflandırmış. TÜİK, bu alt sektörlerin 127'sinde çok yüksek, 73'ünde yüksek, 86'sında orta, 229'unda ise düşük derecede yoğunlaşma tespit etmiştir. Bir sektörde faaliyet gösteren en büyük 4 şirketin toplam cirosu, sektörün toplam cirosunun %70'ini aşıyorsa o sektörde yoğunlaşma çok yüksek, %50-%70 arasında ise yoğunlaşma yüksektir. İmalat sanayiinde 224 sınıfın 64'ünde yani %29'unda çok yüksek yoğunlaşma vardır. Çok yüksek ve yüksek yoğunlaşma olan sektörler, toplamın %46'sını, neredeyse yarısını oluşturuyor. Bu yüksek oranlar, bize şunu göstermektedir. Bir çok sektörde yeterli rekabet olmadığı ve birkaç büyük firma o sektöre hakim olduğu için fiyatlar yüksek oluşuyor. Biz de sanayici olarak eğer o sektörlerden aramalı ya da hizmet satın alıyorsak rekabetçi bir piyasadakinden çok daha yüksek fiyatlar ödüyoruz. Hizmet ve sanayi sektörlerindeki yüksek yoğunlaşma, üretim maliyetlerimizi artırırken ve rekabet gücümüzü de azaltmaktadır. Size bir üyemizden örnek vereceğim. Üyemiz, aramalıyı yoğunlaşma oranı çok yüksek olan bir sektörde çok büyük bir şirketten almaktadır. O şirket, Yunanistan'a da ihracat yapmaktadır. Üyemiz, Yunanistan'a ihraç edilen malı ithal ettiğinde çok daha ucuza geldiğini ancak buna da malı satın aldığı şirketin izin vermediğini söylemektedir. Yüksek yoğunlaşma, sadece fiyatları değil teknolojik gelişme ve inovasyonu da olumsuz etkilemektedir. Rekabetle karşılaşmayan ve malını yüksek fiyattan satan şirket, ne teknolojik gelişme ne de inovasyon kaygısı taşıyacaktır. Piyasada tekel gücüne sahip bir şirketin, kaliteyi geliştirme daha kaliteli malı daha ucuza satmak için hiçbir nedeni olmayacaktır. Yüksek yoğunlaşma oranları cari işlemler açığını da artırmaktadır. İçeride yoğunlaşma oranı yüksek bir sektörden aramalı almak yerine ithalat yapmak daha ucuza geliyorsa başka ne yapılabilir ki? Biraz önce verdiğim örnekte şirket Yunanistan'a malını satmak için dünya ile rekabet etmekte ve en rekabetçi fiyatı vermektedir.

Deyim yerindeyse şirket, Yunanistan'a dumping yapıp normal kâr ile yetinirken içeride yüksek fiyat uygulayıp tekel kârı elde etmektedir. Bizce bu yüksek yoğunlaşma oranları sanayimizin sağlıklı gelişimini engellemekte, özellikle küçük firmaların kâr oranlarını düşürerek sermaye birikim hızını yavaşlatmaktadır. Bizce Rekabet Kurumu, yoğunlaşma oranı yüksek sektörleri mercek altına almalı ve piyasada hakim durumun kötüye kullanılmasını engellemelidir. Bizce ekonomi yönetimi, yoğunlaşma oranları yüksek sektörlere girecek yeni şirketlere de teşvik vermelidir. Rakiplerin sayısının artacağı endişesi bile yoğunlaşma oranı yüksek sektörlerde fiyatların düşmesine yol açacaktır.

Değerli Meclis üyeleri,

Afrika hızlı bir değişim ve dönüşüm yaşıyor. 1980-2000 arasında yüzde 10 düşüş gösteren kişi başına düşen gelir, geçen on yıl boyunca yüzde 30'un üzerinde bir artış gösterdi. Önümüzdeki on yıl Afrika için daha da iyi olacak. Önümüzdeki on yıl için Afrika'da yıllık büyüme beklentisi yüzde 6. Aldığı doğrudan yabancı yatırım miktarı da şu an dünyanın en hızlı büyüyen kıtası olan Afrika'nın bu konumunu koruyacağını gösteriyor. 2002'de 15 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım alan Afrika, 2006'da 37 milyar dolar, 2012'de 46 milyar dolar yabancı yatırım aldı. Afrika'daki tüm ülkeler eşit bir gelişme göstermemekle birlikte her geçen gün daha fazla sayıda ülke büyüme kervanına katılıyor. Artan gelir, doğal olarak mal ve hizmet talebini de artırıyor. Diğer bir deyişle Afrika, dünyanın en hızlı büyüyen pazarlarından birini oluşturuyor. Hem zengin doğal kaynakları hem de büyüyen pazarı ile Afrika, özellikle gelişmiş ülkeler arasında önemli bir rekabet alanı haline geldi. Devletimiz, tüm bu gelişmeleri doğru okuyarak son yıllarda kapsamlı bir Afrika açılımı gerçekleştirdi. Daha önce diplomatik ilişkilerimizin olmadığı birçok Afrika ülkesi ile diplomatik ilişkiler kuruldu. Ekonomi Bakanlığı'nın büyük gayretleriyle ihracatçılarımız, daha önce hiç ihracat yapmadığımız birçok ülkeye ihracat yapar hale geldiler. Müteahhitlerimiz, birçok Afrika ülkesinde projeler yürütüyorlar. Bugün hangi Afrika başkentine gidilirse gidilsin muhakkak çok sayıda Türk işadamlıyla karşılaşılacaktır. Üniversitelerimizde okuyan Afrika'lı öğrencilerin sayısı da hızla artmaktadır. Afrika'da bir sömürgecilik geçmişi olmayan Türkiye'ye ve Türk işadamlarına duyulan güven, ülkemizin bu kıtaya açılımını büyük bir biçimde desteklemektedir. Ülkemizin Afrika çıkartmasına ASO'da katkıda bulunmaktadır. Sudan, Nijerya, Somali, Kenya, Ekvator Ginesi ve Gana'ya yapılan resmi ziyaretlere katılarak temaslarda bulunduk. Ülkemizi ziyaret eden Nijerya, Gana, Kamerun ve Benin devlet başkanları, ASO I. Organize Sanayi Bölgesini ziyaret etmiş ve çok etkilenerek bizden kendi ülkelerinde de OSB'ler kurmak için destek talep etmişlerdir.

ASO olarak bu taleplere büyük bir gayretle cevap vermeye çalışmaktayız. Halen Gana'da üç OSB kurmak için çalışmalarımız devam etmektedir. Geçenlerde de Benin'e giderek temaslarda bulunduk. Yapılacak bu OSB'ler, bu ülkelerin doğal kaynaklarından istifade etmemizi sağlayacak ve özellikle müteahhitlerimize yeni iş kapıları açacaktır. Ancak, ASO olarak gösterdiğimiz bu gayretlerin devletimizce de desteklenmesini bekliyoruz. Çünkü bu çabalarımızın doğuracağı olumlu sonuçlar çok önemli ekonomik kazançlara yol açacaktır. Afrika'da kurulacak OSB'lere yatırım yapacak firmalarımız, o pazarlardaki konumuzu güçlendirecek, ekonomik ilişkilerimizi derinleştirecek, ihracatımızın artmasına katkı sağlayacaktır.

Değerli Meclis üyeleri,

Bir dönemin daha sonuna geldik. Bu son toplantımız. Bundan sonraki meclis toplantısını, yeni seçilen üyeler gerçekleştirecek. Ben, yönetim kurulu adına meclis üyelerimizin bize vermiş oldukları destek, katkı ve yapıcı eleştiriler için teşekkür ediyorum. Her demokratik seçimde olduğu gibi gidip de dönmek, dönüp de bulmamak var. Bu nedenle ben tüm meclis üyelerimize sağlık, mutluluk ve başarılar diliyorum. Sayın Başkanımız Tarık Artukmaç, yeni dönemde aramızda olmayacaklarını açıkladılar. Ben başkanlığı döneminde sergilemiş olduğu dirayetli yönetim için kendisine teşekkür ediyor, sağlık, mutluluk ve başarılar diliyorum. Ankara Sanayi Odası her zaman seçimlerini büyük bir demokratik olgunluk içinde gerçekleştirmiştir. Bu seçimlerin de Ankara Sanayi Odası ve Ankaralı sanayicilere yakışır bir biçimde gerçekleşeceğine inanıyorum. Geçen dönem içinde emeği geçen tüm komite ve meclis üyelerimizle, yönetim kurulu üyesi arkadaşlarıma teşekkür ediyor, yeni dönemde görev alacak arkadaşlarıma da başarılar diliyorum. Sözlerime son vermeden önce, Odanın kuruluşunda ve bugünlere gelmesinde emeği geçen tüm eski meclis ve yönetim kurulu başkanlarımızı ve üyelerini de şükranla anıyor, ebediyete intikal etmiş olanlara Allah'tan rahmet, hayatta olanlara uzun ömürler diliyor, hepinizi saygı ve sevgi ile selamlıyorum.